

Da učenci to razdelitev bolj v spominu ohranijo, naj se je posamezno in vkup pogosto vadijo, to je, naj se deli, odjema in sošteva; post.: 6 se more razdeliti, da je 1 in 5, 2 in 4 i. t. d. Soštevajmo 9! 1 in 8 je 9, kako se še lahko naredi 9? kako še? . . . Ko učenci dobro poznajo vse števila do 10, naj se pa potem tudi vadijo ravno tako z drugimi števili, z deseticami, z desetnicami in enotami ob enem i. t. d.

J. Kaliger.

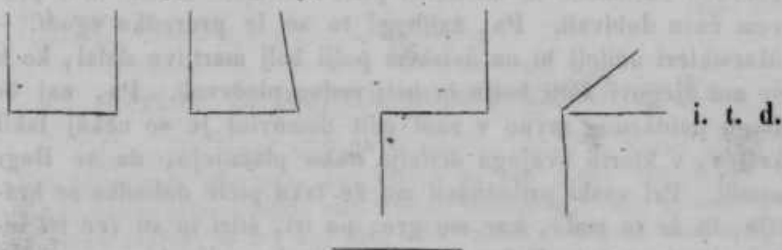
Kako se učenci vadijo pravoglasno brati.

Ni v šoli bolj neprijetno, kakor če učenci nepravoglasno berejo, to je, če tako enomerno berejo, kakor bi žago pilil. To slabo navado mora učenik že zgodaj pri naj manjših učencih stanovitno zatirati in jih vaditi, da pravoglasno berejo. To pa se zgodi, če učenik 1) vsaki berilni odstavek na tanko razloži, preden ga učenci berejo in če ga jim sam ali kak boljši učenec večkrat pravoglasno prebere; 2) če se učenci vadijo ne le brati, ampak tudi sploh govoriti pravoglasno. Tudi tu mora biti učenik sam naj prvi zgled v šoli. Če učenik sam ne govori in ne izgovarja vsake besede dobro, kako more to pri učencih tirjati? 3) Dobro je, če se učenci vadijo tudi kake besede ali stavke včasih skupno izgovarjati. Učenik naj bere in izgovarja prvi, učenci pa skupno za njim; potem pa naj se zopet posamezno bere. 4) Učenci se navadijo tudi pravoglasno brati, če se kak lahek berilni odstavek, ki so ga brali, iz glave naučijo in ga pravoglasno pripovedujejo.

Gorenec.

Bistroumna igrača za otroke.

Daj otroku tri enako dolge in ravne palčice, ktere naj pri končnicah vkup stavi — tako, da se delajo različni vogli, in sicer tolikrat in na toliko načinov, kolikor je le mogoče; post.:

Učiteljeva sreča in -nadloga.

Vsakega učitelja naj večja sreča naj bo zadovoljnost. Le tisti človek, kdor zadovoljno živi, srečno živi. Zadovoljnost je polovica srečnega in veselega življenja. Zadovoljnost stori človeka srečnega, naj ima vsega dovolj, ali naj mu pomanjkuje, naj bo vesel, ali žalostin. — Kaj pomaga človeku, če je še tako premožen in če drugi mislijo, da je srečen; če mu pa zadovoljnosti manjka, je vendar pri vsem bogastvu le revež, siromak in nesrečnež. Druga k učiteljevi sreči ravno tako potrebna lastnost, kakor zadovoljnost, je pa poterpežljivost. Po-

terpežljivost je tista prijetnodišeča in močna korenina, ki mu vse težave, britkosti, zopernosti in nadloge zljajša, osladi in nekako prijetne stori, da jih ložeje in bolj zadovoljno prenašati more.

Te dve tako potrebne lastnosti si pa učitelj naj ložeje z vdanostjo v božjo voljo pridobi. Človek, ki je popolnoma vdan v božjo voljo, vse lahko prenaša, kar ga zadene, naj si bo še tako grenko in težavno.

Veselje učiteljevo pa naj bo zvesto in na tanko spolnovanje njegovih svetih in važnih dolžnosti, gorečnost in marljivost v šoli, pobožnost v cerkvi, koristno podučevanje drugih pri vsaki priliki, časni in večni blagor njegovih učencev. Njegovo naj večje veselje naj pa bo dobra in keršanska izreja mladosti, ki mu je izročena. Zatoraj naj se on pred vsem prizadeva, pri svojih učencih najpred vse nagibe k hudemu zatirati in jih z lepimi čednostmi nadomestiti. To veliko veselje si pa učitelj naj ložeje pridobi, če ga učenci ljubijo in mu zupajo. Iz tega izvirajo za učitelja nepopisljivo veseli nasledki.

Zakaj je pa vendar pri vsem tem toliko učiteljev nezadovoljnih in žalostnih? me bo marsikdo vprašal. Veliko učiteljev bi bilo prav srečnih, zadovoljnih in veselih, ko bi oni svoje kervavo zaslužene in dostikrat pičle dohodke redno in o pravem času dobivali. Pa, žalibog! to se le prereditko zgodi. — Marsikteri učitelj bi na šolskem polji bolj marljivo delal, ko bi se mu njegovi žulji bolje in bolj redno plačevali. Pa, naj bo Bogu potoženo, ravno v naši mili domovini je še nekaj takih krajev, v katerih svojega učitelja tako plačujejo, da se Bogu usmili. Pri vsaki priložnosti mu že tako pičle dohodke še kratijo, in še to malo, kar mu gre, po tri, štiri in še več let izberačiti ne more. Kravarji, ovčarji in kozarji, ki neumno živino pasejo, dobijo svoje plačilo o pravem času in redno; učitelj pa, ki se trudi in poganja za časno in večno ljudsko srečo, se mora skoraj za vsaki krajcarček tožiti in skoraj vsaki čertek med letom k sodni pomoči iskat hoditi. Pa, ko bi bil še vselej uslišan, bi še bilo. — Večkrat se prigodi, da mora učitelj pri vsem tem še kakih 20 — 30 in še po več goldinarjev zgubiti. Saj tako se godi v D... na D... — Res je, da imajo v nekterih krajih srenjski predstojniki dolžnost, da bi učitelju denarne dohodke skupaj spravljali in mu jih redno odražtovali; ali kako pa jih ti pobirajo? Navadno, kakor se jim ravno poljubi. Meni nič, tebi nič — če dobijo kaj, je dobro, — če ne, je pa

vse eno, — češ — saj učitelj tudi brez denarja lahko živi. Navajeni so večji del, da vsaki mesec naj več kake tri ali štiri goldinarje vsak skupaj spravi, in jih učitelju odrajta. Se vé, da to učitelju ne odverne dosti, če mora plačevati hrano, obleko in dolgé. Da bi si pa v taki stiski kako metodično knjigo, še manj pa kaki časnik napravil, mu še na misel ne pride.

Ni čudno, da po takih krajih šole nič kaj koristnega sadu ne obrodé; zakaj pri takem plačevanji zgubi marsikaka fara vso ljubezin do učitelja. Starši mu navadno nagajajo, da z lepo svojih otrok v šolo ne pošiljajo. Če pa zanemarjene starše gosposki naznani, ga pa v pričo otrok opravljajo, obrekujejo in preklinjajo, da je joj. — Otroci bi mogli angeli biti, ko bi pri takih zgledih vse ljubezni do svojega učenika ne zgubili. Še tako otroci dostikrat svojim staršem bolj verjamejo, ki jih velikokrat v slepi ljubezni napak učé, kot učitelju, če jih še bolj prav učí. Zavoljo tega otroci neradi vbogajo, in se tudi navadno nič ne učé. Tudi to, kar učitelj v šoli z velikim trudom dobrega pri otrocih obudi, v takih okoliščinah huda nevihta slabih zgledov staršev in odrasčenih domá navadno popolnoma pokončá in razruši. — Ne toži zastonj naš mili „Tovars“ zoper to bolezin; zeló zeló navarna in strašno huda je. —

(Konec prth.)

Čertice iz mojega popotnega dnevnika.

Ne mislite, ljubi bravci, da bom na dolgo in široko pripovedoval od pike do pike vse, kar človek na poti lahko vidi in ne vidi tako, kakor pripovedujejo radi nekteri romarji i. t. d.; povedal bom, pa prav kratko, le to, kar sem vidil, slišal in zraven sam mislil pri nekterih letošnjih šolskih spraševanjih na Gorenskem. Vselej me je veselilo, kadar sem mogel vloviti kako šolsko spraševanje; še bolj pa me veselí, če me doleti taka šolska sreča zdaj, ker moram našemu „Tovarsu“ popotno torbo polniti z mnogoverstnimi novicami, da jih raznaša dragim bravcem po svetu.

Pri prvem očitnem šolskem spraševanji na deželi sem bil letos v Rádolici, ki je bilo 18. pret. m. ravno na veseli rojstni god našega presvitlega cesarja. Pred spraševanjem je bila v cerkvi slovesna sv. maša, pri kateri je bila zraven c. k. vradnikov in obilno drugih pobožnih ljudi tudi vsa šolska mladost. Po sv. maši se je pričelo v šoli očitno spraševanje. Naj pred je bil na versti keršanski nauk, ktereга so učenci in učenke, ki so bili prašani, prav določno in bistro odgovarjali. Potem so brali in številili naj pred mali, za temi pa večji učenci in učenke; perve je spraševal g. učenik J. Tuma, druge